

AFETLER, RİSK YÖNETİMİ VE TÜRKİYE TOHUMCULUK SEKTÖRÜ

Doç. Dr. Hamit AYANOĞLU
TSÜAB Genel Sekreteri
tsuab@tsuab.org.tr

+90 312 419 35 31

 TÜRK TOHUMCULUK SEKTÖRÜ

 AFETLER

 RİSK YÖNETİMİ VE ÖNLEMLER

 TÜRK TOHUMCULUK SEKTÖRÜNÜN GELECEĞİNE DAİR

**Güçlü Bir Bitkisel Üretim Sektörü İçin Güçlü Bir
TOHUMCULUK SEKTÖRÜ ŞARTTIR**

TÜRKİYE TOHUMCULUĞUNUN TARİHSEL GELİŞİMİ VE ÖZEL SEKTÖRÜN YAPILANMASI

*“GÜÇLÜ BİR BİTKİSEL ÜRETİM İÇİN
GÜÇLÜ BİR TOHUMCULUK SEKTÖRÜ ŞARTTIR”*

1925

TOHUM İSLAH
İSTASYONLARI
AÇILDI

1961

İLK ÖZEL
TOHUMCULUK
ŞİRKETİ KURULDU

1963

- 308 SAYILI
TOHUMCULUK
KANUNU
- İSTA ÜYELİĞİ

1968

OECD
ÜYELİĞİ

1982-1984

FIYATLARIN VE
İTHALATIN
SERBEST
BIRAKILMASI

1983

ÖZEL SEKTÖR
TOHUMCULUK
ŞİRKETLERİNİN
KURULMAYA
BASLAMASI

1985

1998

2004

2006

2007

2008

TÜRKTED'İN
KURULUŞU

ISF ÜYELİĞİ

5042 SAYILI YENİ
BİTKİ ÇEŞİTLERİNE
AİT ISLAHÇI
HAKLARININ
KORUNMASINA
İLİŞKİN KANUN

5553 SAYILI
TOHUMCULUK
KANUNU

UPOV SÖZLEŞMESİNİN
ONAYI

UPOV

SEKTÖRÜN
ÖRGÜTLENMESİ
TÜRKTÖB ve
TSÜAB'IN
KURULUŞU

TÜRKİYE TOHUMCULAR BİRLİĞİ

Tohum
Sanayicileri
ve Üreticileri
Alt Birliği

1101 Üye

Bitki
Islahçıları
Alt Birliği

359 Üye

Fidan
Üreticileri Alt
Birliği

935 Üye

Fide
Üreticileri Alt
Birliği

211 Üye

Süs Bitkileri
Üreticileri
Alt Birliği

985 Üye

Tohum
Dağıtıcıları
Alt Birliği

7.596 Üye

Tohum
Yetiştiricileri
Alt Birliği

58.690 Üye

- ❁ Tohum Sanayicileri ve Üreticileri Alt Birliği (TSÜAB), 5553 sayılı Tohumculuk Kanunu'na göre kurulan, tüzel kişiliğe sahip kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşudur. (Madde 16)
- ❁ Türkiye'de faaliyet gösteren tüm tohumluk sanayicisi ve üreticisi şirketlerin TSÜAB'a üye olmaları yasal bir zorunluluktur. (Madde 17)

**Güçlü Bir Bitkisel Üretim Sektörü İçin Güçlü Bir
TOHUMCULUK SEKTÖRÜ ŞARTTIR»**

- 🌱Çiftçilere zamanında, kaliteli ve uygun fiyatla sertifikalı tohumluk tedariki,
- 🌱Kuraklığa, hastalık ve zararlılara dayanıklı, verimli yeni çeşitlerin üreticinin kullanımına sunulması,
- 🌱Milli tohumculuk sektörünün güçlendirilmesi,
- 🌱Özel sektör yapısının oluşturulması ve geliştirilmesi,
- 🌱Uluslararası kuruluşlarla entegrasyonu,
- 🌱AR-GE faaliyetlerinin desteklenmesi, güçlendirilmesi,
- 🌱Araştırma ve üretimde etkili kamu-özel sektör iş birliği,
- 🌱Sertifikalı tohumluk kullanımı ve üretiminin artırılmasıdır.

Türkiye tohumluk pazarı;

 Sebzeler

 Tahıllar

 Endüstri Bitkileri

 Yemeklik Tane Baklagiller

 Çayır Mera ve Yem Bitkileri

 Tıbbi ve Aromatik Bitkiler

% 100 YERLİ SERMAYELİ TOHUMCULUK ŞİRKETLERİ

%100 Yerli Şirket Sayısı
(Adet)

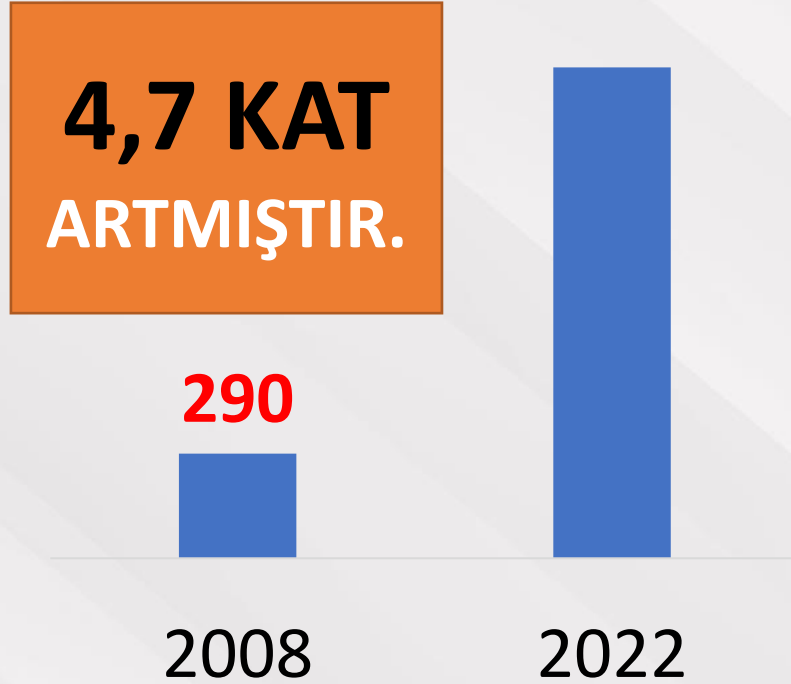

TSÜAB'ın kurulduğu **2008** yılı sonu itibariyle **128** tohumculuk şirketinden **112** tanesi **%100 yerli sermayeli iken,**

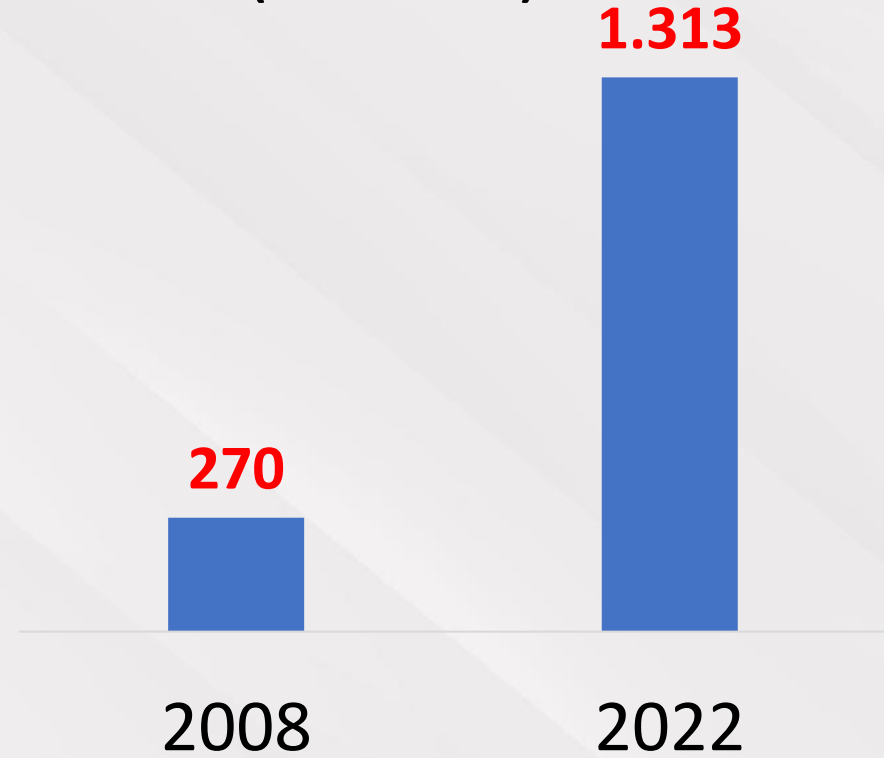
2023 yılında **%100 yerli sermayeli tohumculuk** şirketi sayısı **1032** olmuştur.

Mayıs 2023 itibariyle toplam tohumculuk şirketi sayısı **1101**'dir.

Sertifikalı Tohumluk Üretim (Bin ton)

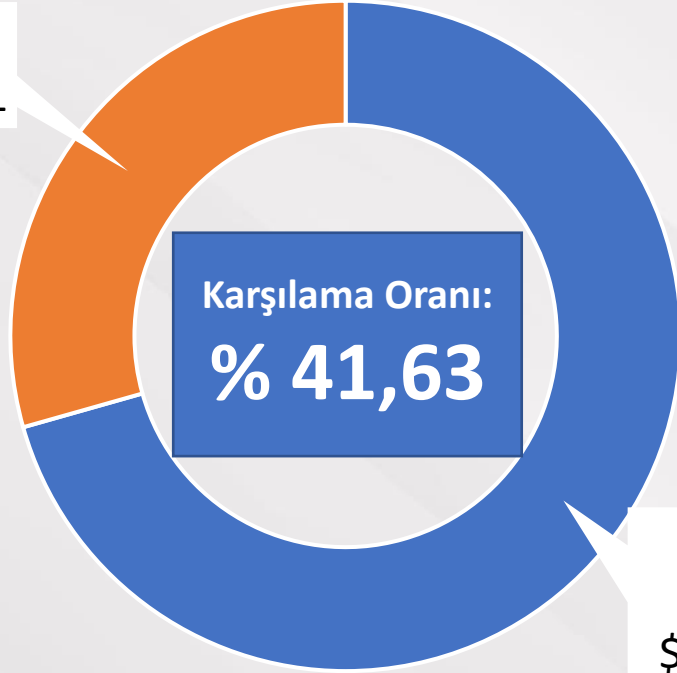
Tohumluk Kullanımı (Bin ton)

TÜRKİYE TOHUM DIŞ TİCARETİ

2008 Yılı TSÜAB'ın Kuruluşu (bin \$)

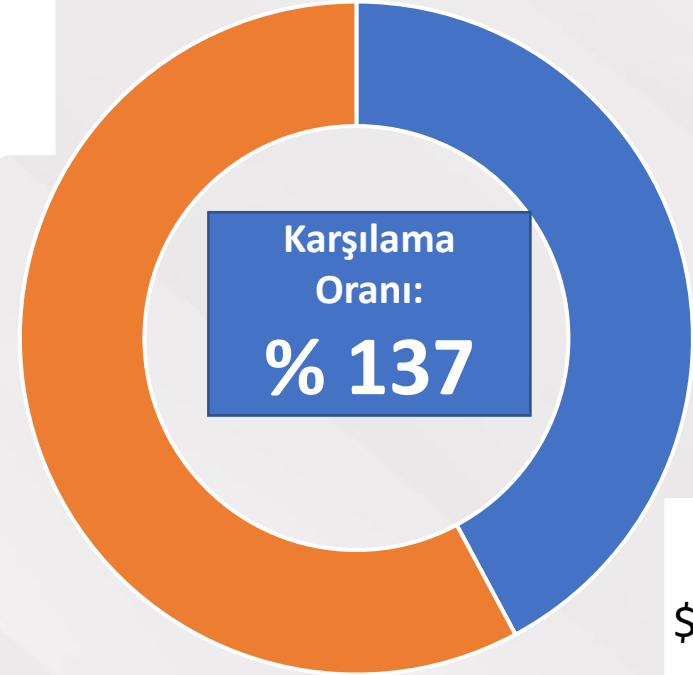
İhracat
\$71.101

İthalat
\$170.798

İhracat;
\$232.663

2022 Yılı (bin\$)

İthalat;
\$169.614

Gıda zincirinin ilk halkası, biyolojik ve kültürel çeşitliliğin ana unsuru **tohumdur**. Tohum; yenilenebilir, esnek, adil, çeşitli, sağlıklı ve birbirine bağlı sürdürülebilir gıda sistemlerinin temel girdisidir. Bu nedenle ki; hiçbir zaman ekonomik önlemlerden etkilenmemelidir.

Temel Riskler/Krizler

- Doğal afetler (PANDEMİ, DEPREM, SEL, DOLU v.b.)
- Savaşlar
- Düzensiz nüfus hareketleri

- PANDEMİ (COVİT-19)
- Mart 2020 Dünya Sağlık Örgütü COVİT-19'u Pandemi ilan etti.
- NİSAN 2020 SOKAĞA ÇIKMA YASAĞI VE "SEYAHAT İZİN BELGESİ" ŞARTI,
- TARIM CANLI MATERYALLER İLE YAPILAN "ZAMANLI" BİR FAALİYET.
  - **ZORLUKLAR;**
  - SEYHATTE YAŞANAN ZORLUKLAR,
  - İŞGÜCÜ TEMİNİ
  - LOJİSTİKVE NAKLİYAT
  - BELGE TEMİNİ

- DEPREM VE SELLER
  - 6 ŞUBAT DEPREMLERİ VE ŞANLI URFA VE ADIYAMANDA YAŞANAN SELLER
  - 11 İL, 15,7 MİLYON İNSAN (%14'Ü ÇİFTÇİ),
  - ÜLKE TARIMININ %20'Sİ BÖLGEDE YAPILIYOR
  - BÖLGE GSMH'YA %15.3 KATKI SAĞLIYOR.
  - 54 000 İNSAN ÖLDÜ. MİLYONLARCA İNSAN YARALI
  - 200 000'DEN FAZLA BİNA YIKILDI.
  - 6.3 MİLYAR DOLARLIK HASAR VE ZARAR

- RUSYA UKRAYNA SAVAŞI VE AMBARGOLAR
  - **RUSYA UKRAYNA SAVAŞI**
    - TAHIL KORİDORU.
    - PİYASALARA ETKİSİ
    - TEDBİRLER
  - **AMBARGOLAR**
    - İRAN VE DİĞERLERİ

- ERKEN ÖNGÖRÜ VE ANALİZ
  - MEVZUAT DÜZENLEMELERİ(Örnek: Pandemi döneminde tarım Sektörüne seyahat hakkı (gerekli tedbirleri alarak ilk günden verilmeli, internet üzerinden belge temini, Tohum ve gıda maddelerinin serbest dolaşımı v.b.)
  - TEKNOLOJİK ENTEGRE (İnternet üzerinden belge temini ve işlemler)

- ERKEN ÖNGÖRÜ VE ANALİZ
- Erken uyarı sistemleri kurularak iklim değişikliğinin etkileri azaltılmalı,
  - Kuraklığa Dayanıklı çeşit geliştirme,
  - Suyun etkin kullanımı,
  - Ürün planlaması,
  - Biyoçeşitliliğin korunması,
- Tohumluk ticaretini engelleyecek olası kısıtlamaların ortadan kaldırılması için ulusların işbirlikleri geliştirilmeli,

TSÜAB'IN GELECEĞE DAİR ÖNGÖRÜLERİ

- Kuraklığa, tuzluluğa, hastalık ve zararlılara dayanıklı çeşit geliştirmek,
- İhtiyacımızı **kendi genetik kaynaklarımızdan** ıslah edilen tohumluklarla sağlamaktır.
- Hedefimiz, global **bilgiyi ve tecrübelerimizi** yerel de aktifleştirerek; bilgili ve uzman çiftçiler ile **tarımsal üretimde verim ve kalite artışı** sağlamaktır.
- Ürün ve tecrübemizi uluslar arası pazara yayıp yurt dışında da yatırımlar yaparak **dünya ölçeğinde** yer almak,
- Yaşanan afetler tecrübesi ile Tohumculuk sektörü olarak gelecekte yaşanması muhtemel afetlere karşı risk yönetim stratejileri geliştirmek hazır olmaktır.

**“GÜÇLÜ BİR BİTKİSEL ÜRETİM İÇİN
GÜÇLÜ BİR TOHUMCULUK SEKTÖRÜ ŞARTTIR.”**

TEŞEKKÜRLER

<https://www.tsuab.org.tr/>

tsuab@tsuab.org.tr

+90 (312) 419 35 31-21